

Datum: 2026-05-25
Handläggare: Linda Van Loo Silander
Diariernr: 2026.034 ÖN

Överförmyndarnämnden

Revidering av delegationsordning med anledning av lagändringar från den 1 juli 2026

Ärendebeskrivning

Riksdagen har beslutat om förändringar i föräldrabalken och angränsande lagstiftning inom överförmyndarområdet med ikraftträdande den 1 juli 2026. Syftet med reformen är bland annat att effektivisera handläggningen, tydliggöra ansvarsfördelningen mellan domstol och överförmyndare samt skapa en mer ändamålsenlig process för vissa typer av ärenden.

En av de större förändringarna är att beslutanderätten i vissa ärenden om anordnande av godmanskap flyttas från tingsrätten till överförmyndarnämnden. Detta gäller främst ärenden där:

- den enskilde samtycker till åtgärden,
- behovet av god man är tydligt,
- det inte finns någon tvist eller motstående intressen, samt
- ärendet i övrigt är okomplicerat.

Lagstiftaren har bedömt att dessa ärenden ofta är av sådan karaktär att de kan hanteras inom överförmyndarverksamheten utan domstolsprövning. Syftet är att skapa en snabbare och mindre administrativt betungande process för den enskilde. Lagändringarna innebär även att överförmyndarnämnden ges möjlighet att ansöka om att ett godmanskap ska upphöra när förutsättningarna för godmanskap inte längre bedöms föreligga.

Förändringarna innebär sammantaget att överförmyndarnämnden får ett utökat ansvar för handläggning och beslutsfattande inom området.

Förvaltningens yttrande

Förvaltningen bedömer att delegationsordningen behöver revideras för att överensstämma med den nya lagstiftningen och möjliggöra en effektiv handläggning från den 1 juli 2026. De nya ärendetyperna bedöms i många fall vara av rutinmässig och icke tvistig karaktär. Om samtliga sådana beslut skulle fattas av nämnden riskerar handläggningstiderna att öka och administrationen att bli mer omfattande än nödvändigt.

Förvaltningen bedömer därför att det är lämpligt att delegera beslutanderätten i icke tvistiga ärenden om anordnande av godmanskap till handläggare, under förutsättning att:

- samtycke finns från den enskilde när så krävs,
- ärendet är fullständigt utrett,
- någon tvist eller invändning inte föreligger, samt
- ärendet inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

Förvaltningen gör dock bedömningen att förändringarna inför den 1 juli 2026 bör hållas på en proportionerlig nivå. En mer omfattande översyn av delegationsordningen kan med fördel genomföras inför bildandet av en gemensam överförmyndarnämnd 1 januari 2027.

Den nu föreslagna revideringen syftar därför främst till att säkerställa att delegationsordningen uppfyller de krav som följer av den nya lagstiftningen och att verksamheten kan bedrivas rättssäkert och effektivt från ikraftträdandet.

För att säkerställa nämndens insyn och uppföljning föreslås att beslut om anordnande av godmanskap som fattats på delegation ska anmälas till överförmyndarnämnden.

I samband med revideringen föreslås även vissa redaktionella och lagtekniska justeringar av delegationsordningen för att säkerställa aktuella laghänvisningar och en mer enhetlig struktur.

Ekonomisk bedömning

Ärendet har ingen ekonomisk påverkan för överförmyndarnämnden.

Förslag till beslut

Överförmyndarnämnden beslutar att anta reviderad delegationsordning att gälla från och med den 1 juli 2026 samt att tidigare delegationsordning upphör att gälla från samma datum.

Bilagor

Reviderad delegationsordning
Nuvarande delegationsordning

Beslutet ska skickas till

Överförmyndarsamverkan

Jerker Gustafsson
Biträdande kommundirektör

Linda Van Loo Silander
Enhetschef